

mély 2. objektum alján egy emberi koponya töredéke és egy emberi őrlőfog volt. A lelőhely a talált cserepek alapján őskori település.

D. SZABÓ LÁSZLÓ – M. NEPPER IBOLYA

134. Dédestapolcsány, Várerdő

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) I

2004. július 19-én helyszíni szemlét, leletmentést végeztünk Dédestapolcsány és Mályinka községek határvonalában, ahol vasleleteket találtak.

Egy nagy halom közepét szétdúlt, kibontott állapotban találtuk, a föld tele volt kidobált mészkövekkel, cserepek nem látszóttak. A nagy halom mellett, annak tövében négy mészégető gödör helyét fotóztuk le. A közelben, a bükkerdőben még legalább négy, részben bolygatott, mészkőből rakott temetkezés nyomai, maradványai láthatók.

A terepbejáráson részt vett a Bükki Nemzeti Park Természetvédelmi őrkerület vezetője Barta Zsolt, önkéntes természetvédelmi őr Taricska Tibor, a Kohászati Múzeum igazgató-helyettese Porkoláb László és Balogh Marcell fotós.

B. HELLEBRANDT MAGDOLNA – PUSZTAI TAMÁS

135. Dióskál, Ungi-pusztá

(Zala megye) Á, Kk

2004. április 22-én és 28-án lakossági bejelentés alapján helyszíni szemlét végeztünk a dűlőben. A terület nagy kiterjedésű szántó. Az É-D-i irányú magas dombhát K-i, legmagasabb részén, valószínűleg a tavaly őszi mélyszántás során Árpád-kori, középkori település maradványait szántották szét. A területen nagy mennyiségű csontmaradvány és égetett téglák jelzik az egykori temető és valószínűleg templom helyét egy 37×23 m-es területen, a temetőn kívül pedig Árpád-kori és középkori kerámia gyűjthető. A felszínen tüzelésnyomok (kemencék?) maradványai is megfigyelhetők.

Megfigyeléseink szerint a település déli irányba egészen az erdősávig elhúzódik, ugyanis a szántásban egymástól szabálytalan távolságra, de egy vonalban égett szenes, paticosos, hamus foltokat lehetett megfigyelni, mely feltételezésünk szerint az egykori település utcáját, házsorát jelentheti. Az égett foltokban nagy mennyiségű Árpád-kori és késő középkori kerámia jelentkezett. A lelőhely egy kb. 500×100 m-es területet foglal el. Hasonló foltok figyelhetők meg a temetőtől É-ra eső területen is, bár nem olyan intenzitással, mint az a déli domboldalon megfigyelhető.

A lelőhely feltehetően a középkori Ung településsel azonosítható, bár ennek pontos megállapítása további kutatást igényel. A leletek a keszthelyi Balatoni Múzeumba kerültek.

Munkatársak: Belényessyné Sárosi Edit, Farkas Zsuzsanna, Lázár Gabriella, Maáczi Gabriella.

EGYHÁZI DÓRA

136. Doba, Somlóvár

(Veszprém megye) Kk

2004 augusztusában tovább folytattuk az alsóvár legkésőbbi udvarszintjének feltárását, ezenkívül újabb feltárásokat végezhetünk az úgynevezett kaszárnyaszárny belsejében, a korábbi kapubejáró környezetében. Mindenhol feltártuk az épület padlósíntjét, helyenként az egykori téglapadló, a válaszfalakban nyílt ajtó küszöbköve is előkerült. Megállapítottuk, hogy az úgynevezett kaszárnyaszárny valójában L alaprajzú volt, tehát az alsó várudvart D-ről is egy hasonló épület zárta le.

A kaszárnyaszárnyba belefoglalt – egyfajta pinceként tovább használt – épület belsejében eltávolítottuk a 16. század végi-17. század eleji feltöltést, és azonosítottuk a pince agyagpadlóját, melyet 15. század végi-16. századi kerámia kelezett. Az épület pincévé alakításakor a körítőfalat belülről köpenyezték, melyen jól megmaradtak a zsaluzatelemek lenyomatai, sőt egy-egy famaradvány is előkerült, ami arra mutat, hogy egyfajta burkolatként a zsaluzatot megtarthatták. Az agyagpadló alatt az épület korábbi járósíntje is előkerült, ennek teljes feltárása a következő idény feladata. Az épület ÉNy-i oldalán jó állapotban megtaláltuk a külső vakolatot, melybe kvádermintákat karcoltak.

Munkatárs: Tömör László építész.

LÁSZLÓ CSABA – FÜLÖP ANDRÁS

137. Dör, Döri-lap

(Győr-Moson-Sopron megye) Kú

2004. november 5-én egy csornai lakos Dör határában felszínen talált régészeti leletanyagot szolgáltatott be a Xantus János Múzeumba. A lelőhely a Bágyogszovátra vezető út melletti markáns kiemelkedésen található. A leletek zöme kora újkori (újkori) edénytöredék, emellett előkerült egy cserépbogrács peremtöredéke is.

TAKÁCS KÁROLY

138. Dunaföldvár határa

(Tolna megye) Ró? Kö

Alsó-Öreghegy, Diós: 2004. október 13-án helyszíni szemlét végeztem a földvári bencés apátságánál, mert bejelentés érkezett, miszerint a 2003-as mentő ásatás mellett fekvő szántóföldön falat és csontvázakat szántottak ki. A szántással két, egymással derékszögben találkozó fal helyét, törmelékkel visszatöltött alapárkát bolygatták meg, kb. 7, illetve 5 m hosszán. Ettől északra öt, szemmel láthatóan valamelyest egybe tartozó csontváz töredéket lehetett megfigyelni. Amint a 2003-as ásatás is igazolta, ezen a részen is számolhatunk falakkal, épületekkel; a vélhetőleg igen közel fekvő bencés apátsági templom temetője ide is kiterjedt.

Gyűrűs-völgy: Bejelentés érkezett a paksi múzeumhoz, hogy a Gyűrűs-völgy felső szakaszának nyugati oldalán, egy eső által kimosott mélyútban emberi csontok kerültek elő. 2004. szeptember 22-én helyszíni szem-